DAILY
اراده

د افغان نشراتی مرکز ملی خپلواکه ورځپانه

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ ش

سال چهارم شماره ۱۳۲
شماره مسلسل ۴۹۱
شنبه ۲۳ جوزا ۱۳۸۳ هش
۲۳ ربیع الثانی ۱۴۲۵ هـ ق
12 June , 2004

PROPERTY OF ACKU

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

کوفی عنان:

بی ثباتی اوضاع امنیتی افغانستان را باید جدی گرفت

کوفی عنان سر منشی عمومی سازمان ملل متحد قتل یازده کارگر چینایی در افغانستان را محکوم کرد.

کوفی عنان حمله بر این کار گران ساختمانی را عمل بزدلانه خوانده و گفت بی ثباتی اوضاع امنیتی در افغانستان را باید جدی گرفت. قرار یک خبر دیگر مارشال فهیم وزیر دفاع گفته است اعضای طالبان والقاعده در این حمله دست داشته اند تیر اندازی به کارگران چینایی زمانی رخ داد که یک گروه از مردان مسلح بر دو خیمه این کار گران که بخواب رفته بودند اتش کشودند دولت چین حمله بر این کارگران را محکوم کرده وگوانگ یاوانگ سفیر چین در سازمان ملل متحد از دولت افغانستان خواسته دست تا عاملین این حادثه را شناسایی وبه پنجه قانون بسپارد.

وی افزود: در حال حاضر به تمام تلاش ممکن دست می زند تا کار در افغانستان متوقف نشود وهمچنان اقدام را لازم برای کمک به قربانیان وخانواده های انها را انجام می دهد وی گفت در همین حال من با ریاست سازمان ملل متحد و کشور های که نیرو برای افغانستان فراهم می کنند در تماس هستم و از آنها خواسته ام تا کمک و تسهیلات لازم را در اختیار قربانیان چینی قرار دهند.

حامد کرزی:

بدون کمکهای امریکا افغانستان پیشرفت نخواهد کرد

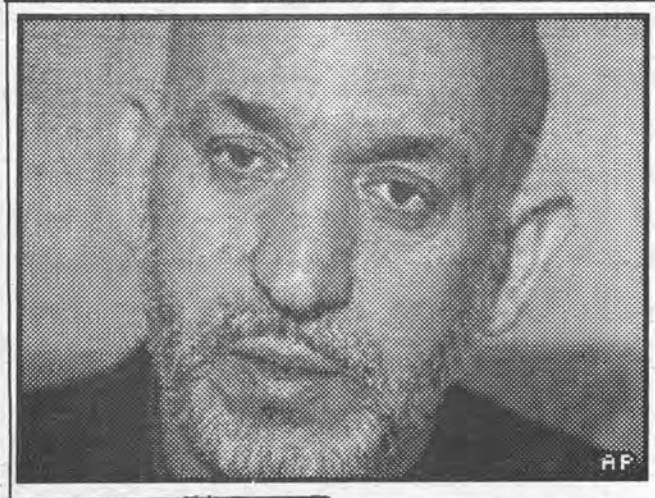

حامد کرزی رئیس دولت انتقالی از ایالات متحده امریکا تقاضا نموده است تا کمک های خود را به افغانستان ادامه دهد. کرزی طی سخنرانی به هیأت سیاست خارجی امریکا در شهر شیکاگو ایالات متحده گفت جهت ادامه بازسازی افغانستان به کمک های بیشتر و دوامدار امریکا نیاز است. حامد کرزی هوشدار داد که بدون کمک های امریکا افغانستان پیشرفت نخواهد کرد. ص۴

هغه ناروغی چې چارواکي يې عادي بولي په لسګونو کسان يې ووژل

دبلخ ولایت دشور تیپې ولسوالی خلك وایی چې په هغه سیمه کې یوې ناپیژندل شوی ناروغی په کم موده کې څلویښت کسان وژلي دي. دغه ناروغي چې ویل کیږي زیږی ته ورته انسانی ناروغي ده ناوړه اغیزه لري اود سیمې اوسیدونکی یې اندیښمن کړي دي. په بلخ کې دروغتیا ریاست چارواکي وایی چې ددغه وضعیت دڅیړنې لپاره یې دخیریه ټولنو په مرسته سیمې ته پلاوی استولی وو خو دوی وایی چې ددوی څیړنې بې نتیجې وي. دشور تیپې خلك وایی دنه تشخیص اوددولتی روغتیایی مرکزونه دکمو امکاناتو له کبله ددغه ناروغی په کابو کولو نه دی بریالی شوی.

گرفتاری پنج نفر به اتهام قتل یازده کارگر چینایی در بغلان

مقامات دولتی می گویند در ارتباط قتل یازده کارگر چینایی در شمال کشور پنج نفر را دستگیر نموده اند. جنرال محمد داوود قوماندان قول اردوی کندز گفت این پنج نفر دیروز دستگیر شده اند وی می گوید باز داشت شده گان افرادی هستند که در بغلان با شبکه طالبان روابطی داشتند ومردم محل نیز به انان مشکوک بوده اند. افراد مسلح بریازده تن از کارگران سرک سازی چینایی دربغلان زمانی آتش کشودند که آنان در داخل خیمه های شان خواب بودند.

این حمله بعد از سقوط طالبان یکی از کشنده ترین حمله علیه خارجیان در افغانستان محسوب می شود.

از آنجاییکه طالبان در مناطق شمال چندان نفوذی نداشته اند بعد از دو حمله پی در پی در بادغیس وبغلان هویت حمله کنندگان بر افراد خارجی را زیر سوال قرار داده است وگمان می رود که گروه های دیگر نیز با آنان یکجا شده باشد.

سرمقاله

دلوی او بټیونکی خدای په نامه

قتل یازده کارگر چینایی

آسیبي دیگری به هویت ملی مان

قتل بیرحمانه یازده کارگر چینایی تکاندهنده ترین حادثه در نوع خود از زمان سقوط رژیم طالبان می تواند تلقی شود. چه در این حادثه بیگناه ترین وبی دفاع ترین مردمانی از زنده گی محروم ساخته شده اند که برای خدمت به افغانها و کشور افغانها عرق می ریختند.

اینها کارگران عادی یک کمپنی چینایی بودند که بعد از کار طاقت فرسای روزانه (قیر ریزی سرک) در خیمه های شان به خواب خوشی فرورفته بودند.

این حادثه اگر ثبات اوضاع امنیتی کشور را زیر سوال قرار داده، اگر این اطلاعات را قوت می بخشد که این تنها طالبان والقاعده نیست که از افغانستان انتقام می کشد بلکه دست های دیگری هم وجود دارد که بر زخم های مان نمک می پاشند، اگر بر ضرورت اشد خلع سلاح با آنکه عده یی برای تطبیق آن خواهان امتیاز ومراعات اند صحه می گذارد، اگر به نیازتوسعه و گسترش نیروهای خارجی حافظ صلح و تأمین امنیت در کشور تاکید می کند، اگر بر چیدن نظام ملکوک الطوایفی در کشور را تأیید می کند، اگر نا اهلی وعدم کارآیی مسوولین امور در منطقه را که بر اساس پیوند ها ولزوم دیدها و معامله گری ها از جا تکان داده نمی شوند به شهادت می نشیند، چندان مهم نیست زیراتأیید ها وتاکید ها صحه گذاشتن ها شهادت هایی است که دیگر از نبود گوش شنوا وبازوی توانا در حلقه مسئوولین امور به حرف های پیش پاافتاده وتکراری روزمره مبدل گردیده است.

آما آنچه که امروز ضمیر هر افغان رابه شکنجه گرفته است اوج گیری پدیده شرم آور مهمان کشی است که خلاف همه نورم های اسلامی، انسانی و افغانی یکی پی دیگر عملی می گردد.

این پدیده هویت مردمان افغان زمین را زیر سوال قرار داده وضربات جبران ناپذیری را بر آن وارد می سازد، این فجایع می تواند به شهرت ملت افغان به عنوان قوم مهمان نواز صدمات سخنی را وارد آوردکه نباید دیگر در برابر به مسامحه و ملاطفه متوسل شد، این جنایت عکس العمل جدی وقاطع می طلبد و این نه تنها وظیفه دولت بل وجیبه هر باشنده این سرزمین است تا هر چه عاجلتر مسببین این خیانت وجنایت نا بخشودنی را شناسایی و مطابق به احکام قانون و رسوم وعنعنات افغانی به سزای اعمالشان برسانند.

که شینواری ولایت نشي په ټولټاکنو کې ونډه نه اخلو

دننګرهار ولایت دشینوارو مشرانو ګوابن کړي دي که چیرې دشینوارو لویه ولسوالی په ولایت بدله نه شوه نو دوی به د دستمبر په میاشت کې کیدونکی ټول ټاکنو کې برخه نه اخلي.

دشینوارو دې غونډنه ورځسته تر هغې چې دپنجشیر او دای کندی ولسوالی په ولایتونو بدلې شوي جدیت راغلی دی. پدې لړ کې یو سل کسیزه پلاوی اوس کابل ته زارسیدلی دی. دا څوورځې دی چې دشینوارو دلویې ولسوالۍ قومی مشران په ولایت ددغې ولسوالی دبدلولو له غوښتنې سره دجرګې په بڼه کابل ته راځي خو دا څل راغلی جرګه دخپلې غوښتنې ترڅنګ دا ګوابنه هم کوي چې تش لاس به نه ستنیږي او تر هغه به دحکومت دروازې ټکوي چې ددوی په وینا خپل حق یې نوي تر لاسه کړي. دوی داخبره هم نه پټوي چې که ارتیا پیښه شي او حکوت یې وړاندیز ونه مني نو دقوم په استازیتوب به په کابل کې دنه خوړو په اعتصاب لاس پورې کړي.

اهالی زیر کوه:

ولسوالی شیندند به ولایت ارتقا داده شود

نماینده گان وساکنان محلی زیرکوه شین دند طی یک احتجاج خواهان ارتقای ولسوالی شین دند به ولایت شده اند. اجتماع کننده ها با صدور قطع نامه شش فقره یی از دولت مرکزی خواسته اند تا اصلاحات اداري را در ولایت هرات انجام دهد وروند خلع سلاح وملکی سازی را آغاز کنند. زیر کوه شین دند در دوسال گذشته یکی از مناطق متشنج درغرب کشور بوده است درگیری ها بین قوماندان امان الله واسماعیل خان والی هرات دراین منطقه ناحال ده ها کشته وزخمی بجا گذاشته است.

باشنده گان شین دند در حمایت از دولت مرکزی به رهبری حامد کرزی تاکید کرده خواسته اند تا قبل از تدویرانتخابات ریاست جمهوری حقوق تلف شده سایر اقوام اعاده شود. در قطع نامه گردهمایی مردم زیر کوه امده است که حقوق سایر اقوام در دوسال گذشته از سوی حاکمیت هرات غصب شده است اشتراک کننده گان این گردهمایی هوشدار داده اند در صورتی که دولت مرکزی به خواستهایی شان پاسخ مثبت ندهد آنان شرکت در انتخابات ریاست جمهوری را تحریم خواهند کرد.

ادامه درگیری ها در وزیرستان جنوبی

نیروهای امنیتی پاکستان دیروز دور تازه ای از عملیات نظامی را در منطقه وزیرستان جنوبی آغاز کردند. آنان به مخفی گاه های افرادی ص۴

په کنړ کې په ټاکنو امنیتي ګواښونه وسلې ډډې ماتې

دکنړ ولایت امنیتي ځواکونه وایي چې دوی په زیاته اندازه وسلې او نور چاودیدونکي توکي نیولي دي.

په کنړ کې دتروریزم سره دمبارزې دځانګې مشر عبدالمتین وایی دغه وسلې یې له بیلابیلو ځایونو ترلاسه کړي چې زیاتره یې په عامه ځایونو کې دچاودنو او بریدونو لپاره چمتو شوي وې. ۴مخ

شما و رئیس دولت

سوال: عبدالناصر زلمی کارمند دولت در شهر چاریکار ولایت پروان جلالتمآب محترم رئیس صاحب دولت جناب عالی! شما بر علاوه اینکه رهبر گرانقدر افغانستان هستید ودر ضمن شخصیت تحصیل یافته، ملی وبا احساس کشور نیز می باشید و مشکلات ایام تحصیل نسبت به همه بشما بهتر معلوم است آیا با در نظر داشت مشکلات ایام تحصیل اجرای مبلغ هشت الی بیست افغانی ماهوار مطابق سویه تحصیل در شرایط کنونی که مشکلات اقتصادی دامنگیر همه میباشد برای مامورین دولت جفا وتوهین نیست؟

جواب: بسم الله الرحمن الرحیم. برادر عزیز عبدالناصر جان زلمی سوال تان بسیار خوب وبجاست، من خودمن هم در زمان تحصیل در جایی تحصیل کرده ام که از طرف صبح تا پوهنتون پنجاه دقیقه الی ساعت پیاده میرفتم وپنجاه دقیقه تابه یک ساعت دوباره پیاده می آمدم به لیلیه و زندگی محصل و خصوصاً تحصیل که به خواری شده باشد ارزش اش پیش من واضح است وخوب است که شما دوران محصلی را به یاد من آوردید، در مورد اجرای مبلغ هشت الی بیست افغانی ماهوار که شما فرمودید بدون شک که بسیار کم است ولی من فعلاً در این مورد ازین بیشتر نمیتوانم که برای تان صحبت کنم ویا جواب مشخص داشته باشم.

باو زیر صاحب های مربوطه حتماً صحبت میکنم و راه حل برایتان پیدا می کنم تا صحبت دوباره به همراه شما کامیاب باشید و خدا کند که یک وقت باهم ببینیم، خدا حافظ.

پوښتنه: زه محمد طاهر عزیزی دکورنیو چارو وزارت متقاعده افسر د محترم کرزی صاحب نه یو سوال لرم چې محترم کرزی صاحب په راتلونکی انتخاباتو دجمهوری ریاست دپاره کاندید دی. زه سوال کوم چې آیا دې به خپله کابینه او معاونین دمصلحت. قومی او تنظیمی له لحاظه تعیین کړي او که دواقعیت او دپوهې او دتجربې له امله؟

خواب: محترم ورور محمد طاهر خان عزیزی صاحب!

افغانستان دشلو کالو جنګونو وضع توك توك کړ اویو عمده دلیل دلته په دې تیرو دولسو دیارلسو کالو کې دائتلافی حکومتو موجودیت او داحزابو تر مابین دائتلافي دحکومت دموجودیت له وجه وو. ما پخواه هم ویلي دي اونن بیا هم په یوه خبرې کنفرانس کې وویل چې افغانستان کې ائتلافی حکومت باید جوړ نشي او تعینات په دولت کې باید دوطن دوستي پرېنا او داهلیت او کفایت پرېنا وي مطمئن اوسي چې زه به کله انتخابات وکټم زما کابینه زما ملګری به دافغانستان دآینده جوړښت لپاره چې یو پیاوړی پخپل پښو ولاړ داقتصاد دخوا توانمند او موړ او یو پرمختللی هیواد وي انشاالله دهغه دپاره مونږ یوازې کړنلاره لرو. یوازې طرح لرو. واضح اساساتو کیږدو هر څوك چې ددغه اساستو پرېنا دهغه مرام لپاره چې مونږ نیك مرغه با سعادته افغانستان لپاره لرو را سره ملګري وي او د کار اهلیت. کفایت پکې وي دافغانستان دهر ځای چې وي خدای دې راولي زه به یې دځان سره ودروم خو هیڅ وخت به دمصلحت پر بنا ائتلافی حکومت جوړ نکړم. هو دا خبره به هرو مرو په نظر کې ولرم چې کابینه د افغانستان او جوړښت دافغانستان دآینده حکومت باید د افغانستان دخلکو نماینده ګي وکړي. دتولو خلکو نماینده ګي وکړي دافغانستان ټول وګړي باید ځان په دې حکومت ووینې او په دې حکومت کې همدا شان دځان لپاره سعادت او کامیابی وویني مننه.

سوال: نام من هما است کارمند ریاست عمومي

شما و رئیس دولت
برنامه یی از
صبح بخیر افغانستان
با بام بخیر افغانستان
هر جمعه از ساعت ۷:۳۰ الی ۸:۳۰ هر جمعه از ساعت ۶ الی ۷ شام

اطاق های تجارت. من از کرزی صاحب سوال د ارم همین کسانیکه در رأس قضا قرار دارند همین ها هیچ وقت قضاوت عادلانه نمی کنند، اگر که میکنند چرا فیصله خودرا نقض میکنند؟ آیا این معضله باعث پریشانی مردم نمیشود.

جواب: خواهر گرامی هماجان! در مورد قوه قضائیه افغانستان بگویم که مثل ساحات دیگر زنده گی افغانستان و ساختار دولتی آن قوه قضائیه ما نیز در اثر چندین سال جنگ. وویرانی واشغال صدمه بسیار شدید دیده اصلاً در چندین سال جنگ واشغال بی طرفی قوه قضائیه ومتخصص بودن قوه قضائیه از بین رفت.

با ایجاد اداره موقت ما کمیسیون عدلی وقضایی افغانستان را ساختیم که در مورد حل مشکلات قوه قضائیه وتطبیق قوانین افغانستان کار میکنند وتحقیق میکنند همچنین در اکثر ولایات افغانستان ساختمان های محاکم از بین رفته اند که در تجدید آن ساختمان ها کار میکنیم بی طرفی قضا یک مسأله ایکه قبلاً یاد کردم مسأله بسیار اساسی ومهم است که قانون اساسی فعلی افغانستان آنرا تضمین کرده وحکم کرده در این راستا باید که کار شود تا این بی طرفی قضا مطلق مطمئن باشد ویک اصلی باشد که به هیچ گونه از آن تخطی صورت گرفته نتواند. روی این ضرورت است که باید برای بلند بردن ظرفیت علمی وکاری قوه قضائیه اقدامات اساسی صورت بگیرد، اقداماتی در جریان است البته وقت می خواهد ووقت زیاد را در بر می گیرد این اقدامات، تربیت قضات جدید وتطبیق قوانین وتفسیر قوانین همه مشکلاتی است که ما در افغانستان با آن روبرو هستیم به اساس حکم قانون اساسی افغانستان در این راستا کار جریان دارد ولی بلند بردن سطح قوه قضائیه افغانستان و بهبود قوه قضائیه افغانستان مثل اصلاحات در دیگر موسسات ملی افغانستان زمان طلب است، انشاالله در از بین بردن این چیز ها در قوه قضائیه افغانستان وادارات دیگر افغانستان پلان هایی را زیر دست داریم، بعضی اقداماتی را در همین هفته گذشته کردیم و این سلسله اقدمات ادامه خواهد یافت.

پوښتنه: زه قدرت الله دواصل آباد څخه زه کرزي صاحب ته مخکې دمخکې نه سلامونه وړاندې کوم پس له سلامه زه یو سوال لرم چې کرزی صاحب ماته خواب راکړی؟

تاسو خپله څودفعې له رادیو اوتلویزیون له لارې ویلی دی هغه متخصصین چې په خارج کې دي خپل وطن ته راشي خدمت وکړي. مګر هغه متخصصین چې کابل ته راغلي. هر وزارت ته چې ځي وایی کمبود نشته. په هر وزارت کې واسطه او واسطه بازي ده.

خواب: قدرت الله خانه وروره! زه تعجب کوم چې دخارج څخه متخصصین راځي او د افغانستان په دوایرو کې ګرځي او څوك کار نه ورکوي او که داخبره حقیقت وي لطفاً دیر ژر تاسې دوزیر صاحب بازسازی فرهنگ صاحب سره دده په وزارت کې تماس ونیسی اویا په ریاست دولت دقاسمی صاحب سره تماس ونیسی. عنایت الله قاسمی صاحب چې زما مشاور دی په خارجی امور او حقوقی امور کې. اویا دداودزی صاحب سره تماس ونیسی. محمد عمر داودزی صاحب سره چې زما د دفتر رئیس دی پدې هکله به فوراً اوپه جدیت اقدام وشي ترڅو که داسې نقیصه وي هغه ژر تر ژره رفع کړو او نور متخصصین خارج څخه افغانان راغلی وی او دکار په جستجو کې دکار په طلب کې هغوی ته په افغانستان کې کار شته چې افغانستان په زړها و خپل بچیان ته ضرورت لري چې انشاء الله په دې خاوره کې کار وکړي خصوصاً تعلیم یافته افغانان.

ومن الله التوفیق

د تاکنو مشروعیت تر سوال لاندې؟؟

ډاکټر باران ګل اندر

د تاکنو لپاره چې د نوم لیکنې اړوانې پروسې ته سړی ګوري. نو په نړیواله تولنه او د تاکنو لپاره د چارو په سمبالوونکو داشك په یقین او باور بدل شي چې له توپکسالارانو سره یې لاس یو کړی او غواړي چې په افغانستان کې تاکنې له ناکامی او بدنامی سره مخ کړي. دوی هڅه کوي چې تاکنې مشروعیت ونه مومي. نړیواله مرستندویه تولنه بدنامه او ناکامه کړي. دوی متې رانغښتي چې په افغانستان کې د تاکنو مشروعیت همدا اوس له ګوابن سره مخ کړي.

دغو بناغلیو د خپلو موخو د لاس ته راوړلو لپاره اسانې او لنډې لارې موندلې او غوره کړې دي. دا چې پښتنې سیمې هسې هم د نامنی. ویرې. القاعدې او طالب په نامه بدنامې دي. نو په یوه او بل نامه او یا هم د بې امنی یوه توره مصنوعي بلا مخې ته په درولو غواړي چې وښیي نه شي کولی هلته د نوم لیکنې چارې پر مخ بوځي.

د تاکنو لپاره د نوم لیکنې د راپور هغه جدولونه ته ګورو چې د مسوولو کسانو له خوا برابر شوی. نو څرګندیږي چې دا بلا څومره غټه ده؟ چېرته ده؟ او یا هم موجودیت لري که نه؟

د مې له یو ویشتمې څخه تر 27 مې نیټه پورې په پکتیکا ولایت کې یو کس هم د تاکنو لپاره خپل نوم نه دی لیکلی.

پوښتنه دا ده چې ولې؟ په تول ولایت کې یو کس هم د تاکنو لپاره خپل نوم نه لیکي او کارت نه اخلي؟ ان د ولایت او ولسوالی په مرکز کې هم د نوم لیکنې مسوولین نه شي کولی چې خپلې چارې پر مخ بوځي. ایا دولتي کارکوونکي او مسوولین هم نه غواړي چې د تاکنو لپاره خپل نومونه ولیکي او کارډونه واخلي؟ څرګنده خبره ده چې. هو. دوی غواړي. دوی نارې سوري وهي چې د نوم لیکنې تیمونه دې سیمې ته ورشي او خپلې چارې دې. پر مخ بوځي.

یوازې پکتیکا ولایت نه دی. د نورو ولایتونو خلك ه له داسې یوه چلینج او ننګونې سره مخ دي. له کونړ څخه تاکنو ته د نوم لیکنې په راپور کې ویل شوي چې 89 نارینه او 128 ښځو خپل نومونه ثبت کړي دي.

د تول ولایت سر شمیره چې په 1379 کال کې 373473 نارینه ښودل شوي. نو دغه شمیر ته په کتنې ورځ کې د 89 نارینه وو نومونه لیکلي دي. دا شمیره ښیي چې په تول ولایت کې به د تاکنو تر وخته پورې 10980 نارینه خپل نومونه ولیکي.

ښه نو اوس دغه شمیر ته په کتنې سره به خنګه د خلکو د خوښې حکومت رامنځ ته شي. او څنګه به وکړای شي چې تاکنې مشروعیت ومومي. دا رقم په خپله دا ښیي چې تر کاسې لاندې نیم کاسه موجوده ده چې دا نیم کاسه بیا په خپله د تاکنو لومړی مشروعیت له سوال سره مخ کوي. او بیا ښیي چې تاکنې اجتماعي بې عدالتي رامنځ ته کوي.

هغه دولت او حکومت چې د اجتماعي بې عدالتی له مخې رامنځ ته کیږي هغه به هیڅکله مشروعیت ونه لري. لاناکامی سره به مخ وي او د دولت ناکامي په هیواد کې بې ثباتي او بې امني رامنځ ته کوي. بې امني او بې ثباتي انارشیزم. رامنځ ته کوي.

ښایي ووایو چې له پښتني سیمو سره د میړني مور سلوك کول پښتانه ناراضه کوي او د پښتنو نارضایت او نا خوښي په خپله د بې ثباتي په لوري ګام پورته کول دي. ستونزه داده چې ځینې لنډ فکري کسان غواړي په افغانستان کې دې بې ثباتي بیا پیاوړي شي او دوام ومومي. ځکه هغوی په دغې بې ثباتی اونا کرارۍ کې خپلې ځانې او ګوندي ګټې خوندي وي او نه غواړي چې دغه مادي ګټې له لاسه ورکړي.

په دغسې حالت کې د یوه شفافیت د رامنځ ته کولو لپاره په کار داده چې په سمیه کې ملا صاحبان. قومي مشران. ملکان. خانان او نور د نفوذ خاوندان د تاکنو لپاره د نوم لیکنې او بیا وروسته د تاکنو په پروسه کې شامل کړای شي. دیر داسې کسان شته چې غواړي د خپلې وطني مینې له مخې د تاکنو له پروسې سره مرسته وکړي او څخه یې چې له لاسه کیږي هغه وکړي.

په کندهار کې د نوم لیکنې د پروسې لپاره چې څوك ګومارل شوي دي د مسوولو کسانو له خوا ورسره مناسبه مرسته نه کیږي. هغوی کله د ترانسپورټ له ستونزې سره مخ وي او کله د نوم لکیني د پروسې د نورو وسایلو د نشتوالي سره مخ وي. همدا لاملونه دي چې هلته د نوملیکنو په پروسه کې د خلکو شمیر لږ ښودل کیږي.

خبره دلته پای ته نه رسیږي. بلکې دا لړۍ نوره هم پسې غځیږي او ناوړه ښه خپلوي. هغه داسې چې په نوروستان ولایت کې هم د مې له 22 څخه تر 27 پورې یوه کس هم خپل نوم د تاکنو لپاره نه دي لیکلی او کارت یې نه دی ترلاسه کړی. اخر د دغو یادو شویو ولایتونو خلك حق نه لري چې د تاکنو په بهیر کې ونډه واخلي او د دخپلې خوښې کس د ولسمشر په توګه وټاکي او یا هم ولسي جرګې ته د خپلې خوښې کس راولیږي.

په زابل ولایت کې د مې پر 27 مه 332 نارینه وو او 51 ښځینه وو خپل نومونه د تاکنو لپاره لیکلي او کارتونه یې اخیستې دي. حال دا چې د زابل ولایت نفوس په 1379 کال کې 297465 نارینه ښودلی شوی دی.

نو که په اوسط ډول د ورځې 332 کسان خپل نومونه ثبت کړي د تاکنو تر مهال به 39840 کسان خپل نومونه ولیکي. بیا نو معلومه نه ده چې دا تول به په تاکنو کې ونډه واخلي او که یه!

که څه هم د ستونزې د حل ځینې تکې پورته هم په ګوته شول. خو د هغې تر څنګ یو څو نور تکي هم په لنډه توګه یادوم چې ښایي په پام کې ونیول شي:

لومړی - په سیمه کې دې داسې تیمونه په کار وګومارل شي چې هغه له سیمې سره بشپړه بلدتیا ولري او د هغې سیمې اوسیدونکي وي.

دویم - راډیویي اعلانونه دې خپاره شي. تر اوسه پورې یوازې په ځینو محدودو ولایتونو کې د سیمه ییزو راډیوګانو له خوا اعلانونه خپاره شوي چې. بامیان. هرات. مزار شریف. کابل. ګردیز. او جلال آباد راځي په کار ده چې په نورو ولایتونو کې هم د سیمه ییزو راډیو ګانو له خوا اعلانونه خپاره شي.

دریم - هغه کسان دې له دندو ګوښه کړای شي چې په دنده کې سپیځلي او صادق نه دي او د خپلو ګوندي او شخصي تمایلاتو له مخې نه غواړي چې د تاکنو بهیر دې پر مخ لاړ شي.

څلورم - مسوول کسان دې د نوم لیکنې له تیمونو سره بشپړه مرسته وکړي.

د لیکنې په سر کې مو د یوې مصنوعي تورې بلا خبره یاده کړه. چې دا په لوی لاس د ځینو کسانو له خوا جوړه شوې ده. که د قومي مشرانو. سپین ږیرو. ملکانو او ملا صاحبانو څخه مرسته وغوښتل شي نو بار دی چې له هیڅ ستونزې سره به نه شي. د بې امنی بلا خو لا پر ځای پریږدئ.

خواندنیهای جالب

متصدی صفحه: بشیر نذیر

زهره 'از برابر' خورشید عبور کرد

یکی از نادرترین رویدادهای نجومی به وقوع پیوست و سیار زهره از دیدتما شاگران زمینی از برابر خورشید عبور کرد.

این پدیده که به "گذر زهره" موسوم است آخرین بار ۱۲۲ سال پیش روی داد.

در عصری که تلسکوپ های فضایی به کند و کاو دوردست ترین کرانه های کیهان مشغولند و فضانوردان گاه شش ماه عمر خود را بی وقفه در مدار زمین در ایستگاه فضایی سپری می کنند، گذر یک نقطه سیاه از برابر خورشید ممکن است کم اهمیت جلوه کند.

اما این رویداد در واقع به یکی از مهیج ترین پدیده های نجومی سال بدل شده است.

یکی از دلایل هیجان عمومی زمینه های تاریخی آن است: رصد خانه های اولیه در قرون هفدهم و هژدهم به منجمان امکان داد برخی از بنیادی ترین حقایق منظومه شمسی از جمله فاصله زمین از خورشید را تخمین بزنند.

دانشمندان از "گذر زهره" برای آنها همچنین به کمک این تجربه ثابت کردند که زهره سیاره ای شبیه زمین و دارای اتمسفر است.

ازمایش وسایل خود که ممکن است بعدها به کشف سیاراتی به اندازه زمین در مدار سایر ستاره ها منجر شود استفاده خواهند کرد.

گذر زهره شش ساعت طول کشید و از اکثر بخش های زمین از جمله شرق میانه، اروپا و شرق امریکا قابل مشاهده بود.

هرگز نباید با چشم غیر مسلح یا با دوربین و تلسکوپی که به فلترهای خاص مجهز نیستند به افتاب خیره شوید. عینک آفتابی جلو آسیب اشعه افتاب به چشم را نمی گیرد.

خیره شدن به افتاب می تواند آسیب دائمی به چشم وارد کند و گاه باعث نابینایی شود.

سالگرد آغاز آزاد سازی اروپا برگزار شد

مراسم شصتمین سالگرد پیاده شدن متفقین در سواحل فرانسه اشغال شده در خلال جنگ دوم جهانی که به آزاد سازی این کشور و شکست نهایی آلمان نازی منجر شد برگزار شد.

در ساعات اولیه روز ۶ جون سال ۱۹۴۴، در حالیکه فرانسه و بخش های وسیعی از خاک اروپا همچنان در اشغال قوای آلمان نازی به رهبری آدولف هیتلر قرار داشت، نیروهای متفقین، با مشارکت اردوهای بریتانیا و امریکا و متفقین این کشورها، از کانال مانش، حد فاصل بین خاک بریتانیا و شمال فرانسه، عبور کردند و در سواحل نورماندی پیاده شدند.

پیاده شدن این نیروها به عملیات دی-دی شهرت دارد که از حرف انگلیسی دی و کلمه دی (به معنی روز) تشکیل یافته است.

گرچه فرماندهی متفقین اسم رمز "اورلرد" را برای پیاده شدن در خاک فرانسه انتخاب کرده بود، از آنجا که در طرح این عملیات، روز آغاز حمله با حرف "دی"، حرف اول کلمه "دی" به معنی روز، مشخص شده بود، عملیات سالگرد پیاده شدن نورماندی نیز به دی-دی شهرت یافت.

پیاده شدن در سواحل نورماندی بزرگترین عملیات آبی-خاکی نظامی در تاریخ بوده و طی آن بیش از یکصد و پنجاه هزار تن از سربازان متفقین و تجهیزات سنگین آنان با صدها فروند قایق جنگی در سواحل نورماندی پیاده شدند.

گرچه اردوی آلمان حضوری نیرومند و استحکامات قابل توجهی در شمال فرانسه داشت، اما متفقین موفق شدند قوماندانان آلمانی را فریب دهند و قانع کنند که تصمیم دارند در نقطه دیگری در سواحل فرانسه پیاده شوند.

عملیات دی-دی. که با تلفات گسترده هردو طرف همراه بود، به شکست نیروهای آلمانی و عقب نشینی آنان از فرانسه منجر شد و در حالیکه قوای شوروی از سمت شرق در حال حرکت به سوی خاک آلمان بودند، نیروهای غربی نیز پیشروی به سوی آلمان از غرب را آغاز کردند. کمتر از یک سال پس از عملیات نورماندی، آلمان سرانجام شکست خورد و رژیم نازی در آن کشور سقوط کرد.

آیا ازدواج از دو فرهنگ متفاوت موفق است؟

در روزهای اخیر یک ازدواج غیرمتعارف در بمبئی غوغا به پا کرد. مرد جوانی به نام اسد و دختری به نام اوجالا به همدیگر دل باخته بودند و قصد ازدواج داشتند. اسد از خانواده ای مسلمان بود و اوجالا از خانواده ای هندو. هردو خانواده با ازدواج سخت مخالف بودند و بر دو جوان عاشق فشار می آوردند که از مذهب خود دست بشویند.

ماجرا سرانجام به جایی ختم شد که شاید نتوان آن را آشتی فرهنگی خواند: اوجالا دین اسلام را پذیرفت و به عقد اسد درآمد. او دلدار را به دست آورد، اما خانواده خود را شاید برای همیشه. از دست داد. هنوز هم در بسیاری از جوامع، زناشویی دربند مرزهای ملی و فرهنگی و نژادی گرفتار است. خانواده های سنتی از جوانان انتظار دارند که به ارزش های خودی وفادار بمانند و در برابر مذاهب و ملت های بیگانه مقاومت کنند. بسیاری از مردم عقیده دارند که خانواده تنها به یاری همین سنتهاست که پایدار می ماند. پیوند دو نفر با ملیت ها و مذاهب و نژادهای گوناگون نمی تواند موفق باشد، و سرانجام به ناسازگاری و جدایی می انجامد. در برابر این دیدگاه، دیدگاه دیگری هست که مطابق آن، در دورانی که به "دهکده جهانی" نزدیک شده ایم، دیگر مرزها و ارزش های ملی و فرهنگی اعتبار پیشین را ندارند.

مصرف سگرت در اماکن عمومی ناروی ممنوع شد

ناروی مصرف دخانیات در اماکن عمومی را تمامی اماکن عمومی آن ممنوع کرده تصمیم مشابهی کشور را ممنوع اعلام کرده را به اجرا گذاشت. است.

دولت نارو گفته است که اعمال این ممنوعیت، که قبلا نیز از سوی جمهوری ایرلند تصویب و در آن کشور به اجرا گذاشته شده بود، ضرورت داشته تا از کسانی که در اماکنی مانند رستوران ها و بارها به کار اشتغال دارند در برابر مضرات ناشی از استنشاق دود سگرت محافظت به عمل آید.

براساس نظرسنجی های انجام شده در ناروی، اکثر مردم آن کشور از این تصمیم دولت، که مصرف دخانیات را تنها در فضای باز مجاز می داند، استقبال می کنند.

ماه مارچ سال جاری جمهوری ایرلند به عنوان نخستین کشور جهان که استعمال دارد

دولت ایرلند گفته است که اجرای این ممنوعیت با موفقیت همراه بوده است.

به گفته وزیر صحت ناروی هدف از اجرای طرح ممنوعیت مصرف دخانیات در اماکن عمومی کاهش استفاده از این کالا نیست اما احتمالا در این مورد نیز بی تاثیر نخواهد بود.

حدود ۲۶ درصد از اهالی ناروی به سگرت معتاد هستند که به مراتب از حداکثر مورد نظر سازمان صحی جهان، یعنی ۲۰ درصد، بالاتر است.

صاحبان رستوران ها و بارهای ناروی مسوول اجرای این دستور هستند و تخلف از آن جریمه سنگینی را در پی دارد

فسیل های ذره بینی و پرسش های تازه درباره تکامل

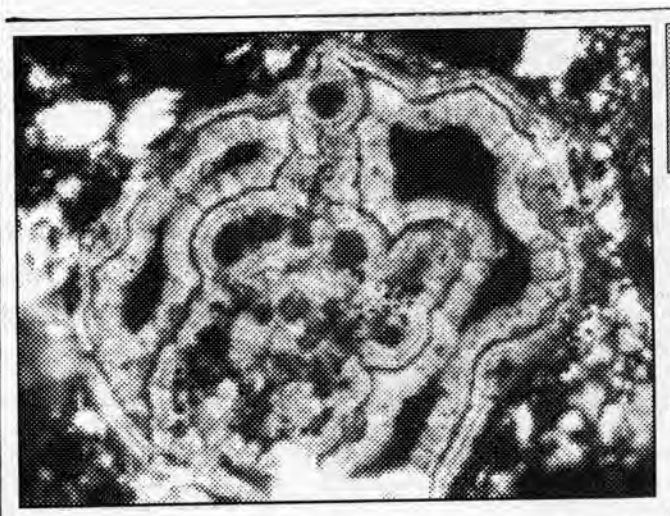

فسیل های بسیار کوچکی که در جنوب چین کشف شده و قدمت آنها 600 میلیون سال است احتمالا نشان می دهد که صورت های پیچیده حیات بسیار پیشتر از آنچه که تاکنون تصور می شد بر کره خاکی تکامل یافته اند.

این موجودات کوتاه تر از یک پنجم میلیمتر هستند و اندام آنها مانند بدن انسان دارای دو پهلو و متقارن است، درحالی که دانشمندان تاکنون تصور می کردند تکامل چنین موجوداتی خیلی دیرتر صورت گرفته است.

به نظر می رسد این مخلوقات دارای آنچه دهان و شکم به نظر می رسد و همچنین لایه های داخلی و خارجی که به پوست شباهت دارد باشند.

نتیجه این تحقیقات توسط تیمی از دانشمندان امریکایی و چینی در نشریه "ساینس" منتشر شده است.

اگر جامعه علمی تحلیل جون-یوآن چن و همکاران او از این فسیل ها را بپذیرد، این گونه زیستی می تواند نماینده کهن ترین موجوداتی باشد که از پیچیدگی کافی برای داشتن اندامی متقارن و دو پهلو، که در موجودات امروزی مانند انسان، یافت می شود باشد.

با این حال برخی دانشمندان به ادعاهای این گروه از دانشمندان شک دارند و می گویند آنچه فسیل توصیف شده است در واقع ممکن است آثار به جا مانده از مواد معدنی باشد.

حملات تروریستی بیشتر شده نه کمتر

وزارت امور خارجه امریکا اذعان کرده که ارزیابی این وزارتخانه در مورد گستردگی خطر حملات تروریستی در سال گذشته میلادی دقیق نبوده و کمتر از اندازه واقعی تخمین شده است.

گزارش سالیانه در مورد اقدامات تروریستی در سراسر جهان چند ماه پیش منتشر شد و وزارت امور خارجه امریکا با خرسندی اعلام کرد که اندازه حملات تروریستی در سال گذشته میلادی کاهش داشته است.

اما، این وزارتخانه اکنون می گوید شمار حملات تروریستی بین المللی در سال گذشته میلادی نه تنها کمتر نبوده بلکه این گونه اقدامات به شدت افزایش داشته است.

اعضای دولت جورج بوش، رئیس جمهور امریکا، با استناد به آمار و ارقام این وزارتخانه مدعی شدند که جنگ علیه تروریزم موفق بوده است.

مقامات وزارت امور خارجه امریکا منکر شده اند که منظور این وزارتخانه تحریف سیاسی یا دخل وتصرف آمار و ارقام بوده است.

آنان می گویند موضوع صرفا اشتباه در نحوه تنظیم این آمار بوده است.

اما، گزارشگر بی بی سی در واشنگتن می گوید برملا شدن این خطا مایه شرمساری دولت امریکا در زمینه جنگ با تروریزم شده است.

این در حالی است که، جنگ علیه تروریزم نقش عمده ای در مبارزات انتخاباتی آقای بوش و پیروزی مجدد وی در انتخابات ریاست جمهوری این کشور ایفا می کند.

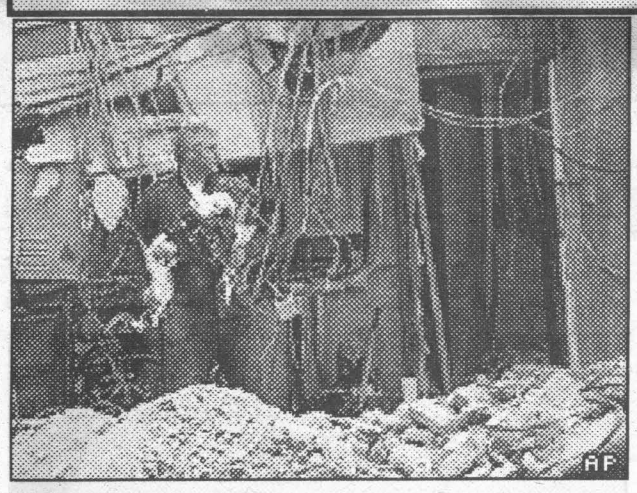

یک استرالیایی 'عضو گروه طالبان' متهم شد

دولت امریکا یک مرد استرالیایی را که در زندان گوانتانامو در کیوبا نگهداری می شود رسما متهم کرده است.

وزارت دفاع امریکا، پنتاگون، روز پنجشنبه اعلام کرد دیوید هیکس، ۲۸ ساله، به توطئه برای ارتکاب جنایات جنگی، تلاش برای قتل و همچنین کمک رساندن به دشمن متهم شده است.

آقای هیکس اهل استرالیا که عضو گروه طالبان توصیف می شود در سال ۲۰۰۱ در افغانستان بازداشت شد.

او سومین زندانی گوانتانامو است که با اتهامات رسمی روبرو می شود و قرار است توسط یک محکمه نظامی امریکایی محاکمه شود.

بیانیه پنتاگون گفت که

آقای هیکس در چندین دوره آموزشی القاعده در اردوگاه های افغانستان شرکت کرده وبعدا افغانستان را ترک کرد، و پس از حملات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ در امریکا برای جنگیدن در صفوف القاعده و طالبان به افغانستان بازگشت.

بیانیه پنتاگون گفت که سارنوالان امریکایی خواستار مجازات اعدام برای او نخواهند شد.

وکیل نظامی آقای هیکس، که دولت امریکا در اختیار او گذاشته است، می گوید محاکمه موکلش عادلانه نخواهد بود.

او گفت: "دیوید هیکس هیچ یک از قوانین جنگی را نقض نکرده است و اصولا نباید متهم می شد. باعث تاسف است که این اتهامات هرگز در برابر یک نظام قضایی عادلانه و قابل قبول محک نمی خورد."

این محاکمات پشت درهای بسته برگزار خواهد شد و متهمان حق ندارند در یک محکمه غیرنظامی در مورد حکم تجدید نظر بخواهند.

امریکا آقای هیکس و یک تبعه دیگر استرالیایی متولد مصر، به نام ممدوح حبیب، را از زمان توقیف آنها در سال ۲۰۰۱ بدون آنکه اتهامی به آنها وارد کند در پایگاه دریایی امریکا در گوانتانامو نگهداری می کند.

آقای هیکس در افغانستان و درحالی که ادعا می شود در صفوف طالبان می جنگید دستگیر شد.

اما آقای حبیب در پاکستان بازداشت شد.

خانواده اش ارتباط او با القاعده را رد می کنند و می گویند درحالی که در جستجوی مدرسه ای برای فرزندانش بود دستگیر شده است.

انتظار می رود آقای حبیب از جمله دومین گروه از زندانیانی باشد که مورد محاکمه قرار خواهند گرفت.

قوانینی که به تازگی در پارلمان استرالیا وضع شده است امکان خواهد داد این دو نفر دوره مجازات خود را در زندان های استرالیا سپری کنند

حمله به یک قطار نظامی در کراچی

در شهر بندری کراچی در پاکستان به یک قطار نظامی حمله شده و حداقل ۱۰ نفر کشته شده اند.

اردوی پاکستان که ابتدا گزارش هایی مبنی بر این که یک جنرال بلندرتبه در محل حمله حضور داشته رد کرده بود، اکنون می گوید که جنرال احسان سلیم حیات هدف این حمله بوده اما از حمله جان سالم به در برده است.

اما مقامات نظامی پاکستان تائید کرده اند که هفت تن از این نیروها و دو افسر پولیس و یک رهگذر در این حمله کشته شده اند.

بیانیه اردوی پاکستان گزارش های متعددی را که می گویند به قطار موترهای حامل جنرال احسان سلیم حیات، از قوماندانان نظامی محلی، حمله شده است، تکذیب می کند.

شاهدان عینی گفتند که موتر جنرال حیات پیش از آغاز تیراندازی از محل حمله عبور کرده بود و موتر هایی که در اخر این قطار قرار داشته اند، هدف این حملات قرار گرفتند.

تا کنون هیچ گروهی مسئولیت این حمله را نپذیرفته است.

در یک ماه گذشته شهر کراچی شاهد حملات متعدد، از جمله بمب گذاری در موتر، سوء قصد و شورش، که منجر به کشته شدن ۵۰ نفر شده، بوده است.

گزارشگر بی بی سی می گوید مقامات پاکستان سرگرم تحقیق در مورد این احتمال هستند که این حمله در تلافی عملیات ضد القاعده در منطقه مرزی با افغانستان بوده است.

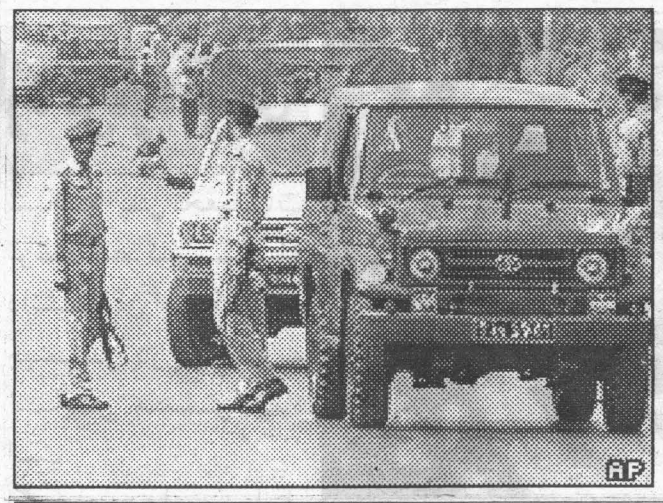

په کټ کې په زیاته ...

متین خان ویلی دغه ټولې وسلې یې دپاکستان پولې ته څیرمه دسرکانو او نرنګ په ولسوالیو کې چیرته چې دترهګر او ددولت مخالفین کولای شي یوازې په څو ساعتونو کې دناوړه کارونو دترسره کولو لپاره په پوله تګ راتګ و کړي. نیولي دي.

دکنړ امنیتي چارواکو له وسلو سره شکمن ترهګر تر دې مهاله نه دي نیولي خودسیمې خلك اندیښنه لري چې که دبې وسلې کولو او ملکي ژوند ته دخلکو دستنولو پروګرام په نوموړي ولایت کې ژر پیل نشي دغسې ناوړه فعالیتونه او ګوابښونه به نور هم زور واخلي.

دطالبانو له راپرځیدو وروسته په کنړ کې وخت ناوخت غلچکي بریدونه هم تر سره کیږي خو دټول ټاکنو دوخت له رارسیدو سره هلته دخلکو اندیښنې نوري هم ډیرې شوي دي.

بدون کمک امریکا...

رئیس دولت انتقالی افغانستان به حملات به رهبری طالبان در کشور اهمیت نداده و برگشت رژیم تند رو اسلامی را رد کرد.

رئیس دولت که غرض اشتراک در کنفرانس کشور های گروه هشت به امریکا سفر نموده و با مقامات بلند پایه امریکا نیز ملاقات های خواهد داشت.

ادامه درگیری ...

که گمان می رود از جنگجویان خارجی باشند و طرفدران محلی آنان در این منطقه قبایلی و دورافتاده واقع در نزدیکی مرز با افغانستان حمله کرده اند.

گزارشگران محلی و شاهدان عینی گفتند جت های نیروی هوایی و هلیکوپترها را دیده اند که در این عملیات، که در نزدیکی ناحیه وانه در منطقه وزیرستان جنوبی صورت گرفته است، به نیروهای امنیتی یاری میرسانیده اند.

ظفر عباس، گزارشگر بی بی سی در اسلام آباد، می گوید روشن نیست که آیا نیروی هوایی پاکستان این منطقه را بمباران کرده باشد یا نه اما شاهدان عینی گفتند که با صدای مهیب فیر توپ و انفجار از خواب بیدار شده اند.

یکی از سخنگویان نظامی پاکستان تائید کرد که این عملیات صورت گرفته است اما جزئیاتی در این باره نداد.

از روز چهارشنبه و به دنبال حمله یک گروه از مردم قبایل به یکتعداد از پوسته های نظامی در منطقه وزیرستان جنوبی درگیری ها به طور متناوب ادامه داشته است.

این درحالی است که قبلاً مقامات امنیتی از ساکنان این منطقه خواسته بود تا افراد القاعده و دیگر جنگجویان خارجی را به مسئولان معرفی کنند.

اردوی پاکستان می گوید در جریان حملات چند روز اخیر ۳۵ جنگجوی خارجی و ۱۵ تن از اعضای نیروهای امنیتی کشته شده اند.

گزارشگر بی بی سی می گوید بنابر بیانیه اردوی پاکستان ظاهرا تعدادی از کشته شدگان ازبک تبار بوده اند.

تا کنون آماری از تلفات احتمالی در حملات روز جمعه به دست نرسیده است.

گزارشگر بی بی سی می گوید با این که تلاش های پیشین اردوی پاکستان برای پاکسازی این منطقه از جنگجویان باعث واکنش شدید قبایل در این منطقه شده است، اما مقامات می گویند تا زدودن آخرین آثار این افراد عملیات نظامی ادامه خواهد داشت.

ERADA Daily

اراده در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد
آدرس: پروان مینه (سینمای بهارستان سرک مسجد حاجی میر احمد) خانه نمبر ۹۵
تیلفون مبایل مدیر مسوول: ۰۷۰۲۲۴۷۸۷
موبائیل معاون: ۰۷۰۲۲۲۷۲۶

زیر نظر هیات تحریر انتشار مییابد
مؤسس وصاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول: ظهور افغان
معاون: سهراب "دیدار"

اراده
روزنامه آزاد وملی نشریه مرکز نشرات افغان
اندیشه و عقاید مطرح شده از سوی نویسنده گان به خودشان مربوط است
کمپوزودیزاین: صدیق الله "صادق" و سبحان الله "داودزی"

Daily Independent Publication, Publisher: Afghan Media Resource Center
Founder: Haji Sayed Daud, Chief Editor: Zuhoor Afghan
eradadaily@hotmail.com Deputy: Suhrab Didar
چاپ: مطبعه مرکز نشرات افغان قیمت یک شاره ۳ افغانی